

Inbreng Netbeheer Nederland Commissiedebat Waterstof, Groen Gas en andere Energiedragers 5 juni 2024

Het energiesysteem moet in 2050 klimaatneutraal zijn. De route daarnaar toe brengt onzekerheden met zich mee. Zeker is dat duurzame moleculen cruciaal zullen blijven voor onze bestaanszekerheid en het vestigingsklimaat. Om die te behouden zijn er fundamentele keuzes nodig voor betaalbare en betrouwbare duurzame energie.

De energievraag en het aanbod daarvan zal, zoals [scenario's tot 2050](#) laten zien, drastisch veranderen. Als gevolg daarvan is er infrastructuur nodig voor energiedragers zoals waterstof en groen gas. Vooruitlopende investeringen in energie-infrastructuur en duidelijke overheidskeuzes zijn daarom vereist. Essentieel is te bepalen welke energie-intensieve basisindustrie past in een klimaatneutraal Nederland in 2050.

Netbeheerders vragen om scherpe keuzes op korte termijn over waar welke energiedrager beschikbaar moet zijn en voor wie. Deze keuzes moeten nationaal in het Nationaal Programma Energiesysteem en regionaal in provinciale energievisies vastgelegd worden, waarbij ook gemeenten een centrale rol spelen in energieplanologie.

Groen Gas

De hoeveelheid groen gas zal in de periode tot 2030 worden opgeschaald. De beschikbaarheid van groen gas kan op korte termijn een bijdrage leveren aan het verminderen van de netcongestie op het elektriciteitsnet, bijvoorbeeld in de gebouwde omgeving. Het beoogde doel (2 bcm) voor de productie van groen gas vergt een grote opschaling van het aantal invoeders. Dit laat ook [het onderzoek](#) zien wat is uitgevoerd door CE Delft in opdracht van *New Energy Coalition*. Hiervoor is langjarig stimulerend beleid en een gestroomlijnd vergunningsproces noodzakelijk. Bovendien moeten de regionale visies op groengas-invoeding gehandhaafd worden. Bij een toename in decentrale invoeding zijn ingrijpende en innovatieve netaanpassingen nodig.

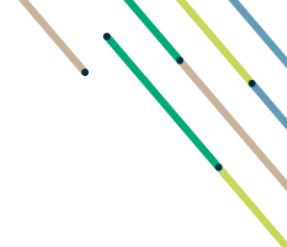
De netbeheerders vragen daarom om:

- Duidelijkheid en zekerheid over de regionale visie en planologie van groen gas invoeding.
- Een langjarig stimulerend beleid voor groengasproductie en een gestroomlijnd vergunningsproces.

Waterstof

Om de klimaatdoelen van 2050 te halen, moeten industrie en bedrijven in Nederland verder verduurzamen. Voor het verduurzamen van de industrie en het ontlasten van het elektriciteitsnet speelt duurzame waterstof een belangrijke rol. Gasunie heeft opdracht gekregen om een waterstoftransportnet te ontwikkelen en hiermee de vijf grote industrieclusters toegang te geven tot waterstofinfrastructuur. Voor bedrijven die niet direct aangesloten worden op het landelijk waterstofnetwerk en waterstof willen gebruiken, is het echter óók nodig dat er duidelijkheid komt over de regionale aansluitmogelijkheden. Dit geeft bedrijven handelingsperspectief over hoe voor hen het competitieve verduurzamingspad eruit kan zien wat als basis dient om investeringsbeslissingen te nemen. Tegelijkertijd geeft dit netbeheerders duidelijkheid waar waterstof in het integrale energiesysteem (g)een rol gaat spelen, zodat er tijdig aan de passende infrastructuur gewerkt kan worden.

Hoe groot de rol van waterstof regionaal precies zal zijn, is nog onzeker. Daarom startte in het najaar van 2023 het ministerie van Economische Zaken en Klimaat samen met het Interprovinciaal Overleg, HyNetwork en Netbeheer Nederland het HyRegions-onderzoek. Uit het onderzoek komen voorwaarden en een deel van de potentiële locaties voor regionale waterstof-infrastructuur tot 2035. We verwachten dat de komende jaren waterstof schaars en de prijs hoog zal zijn. Op termijn zal waterstof een grotere rol in het regionale energiesysteem spelen.

Doorlooptijden voor de regionale uitrol van waterstofinfrastructuur kunnen al snel oplopen tot 7 jaar. Het is daarom noodzakelijk dat er de komende periode duidelijkheid komt over wie welke rol in de toekomstige waterstofmarkt krijgt. Daarin zien de regionale netbeheerders zichzelf als de logische partijen voor de ontsluiting van waterstof middels distributienetten, gezien hun kennis van het integrale energiesysteem, de ervaring met het ontwikkelen, beheren en onderhouden van gasdistributienetwerken én de benodigde vakkrachten om deze te realiseren.

Om het momentum te behouden vragen de netbeheerders daarom:

- Op korte termijn duidelijkheid over de kansrijke gebieden voor de uitwerking van waterstof voor regionale industrie.
- Begin volgend jaar duidelijkheid vanuit de Rijksoverheid over welke partij welke rol vervult in de regionale uitrol van waterstof en onder welke voorwaarden.
- Voor beleid dat toeziet op de financiële randvoorwaarden om investeringen met risico's, maar met maatschappelijke meerwaarde, mogelijk te maken.